

EATR1 metsäpienryhmä: ehdotukset toimenpiteiksi

Versio 01/26

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Metsäpienryhmän vastuuluontotyypit

- Luonnonmetsät (9010)
- Harjumetsät (9060)
- Lehdot (9050)
- Maankohoamisrannikon
primäärisukcessiometsät (9030)
- Jalopuumetsät (9020)
- Raviini- ja rinnelehdot (9180)
- Vanhat tammimetsät (9190)
- Tunturikoivikot (9040)

Metsäpienryhmän luontotyyppien tilan parantamisen toimenpidekokonaisuus

Suojelu

- Metsäluontotyyppien suojelu luonnonsuojelulain 64 § ja 65 § mukaisesti
- Metsäluontotyyppien suojelu ML10 § mukaisesti
- Metsäluontotyyppien suojelun tehostaminen METSO-ohjelmalla
- Luonnonmetsien suojelu valtioneuvoston periaatepäätöksen (vanhat ja luonnontilaiset metsät) mukaisesti
- Luonnonmetsien turvaaminen OECM-alueina Metsähallituksen omalla päätöksellä
- Luontotyyppien turvaaminen OECM-alueina muiden maanomistajien päätöksellä
- Luontotyyppien suojelun kattavuuden lisääminen tarvittaessa luonnonsuojeluohjelmilla

Ennallistaminen ja luonnonhoito

- Luontotyyppiesiintymien hoito sekä hoidon piirissä olevan pinta-alan lisääminen
- Palauttaminen ja ennallistaminen ekologisessa kompensaatiossa ja luonnonarvokaupassa

Luontotiedon kehittäminen

- Tietopuutteiden paikkaaminen paikkatietotarkasteluja ja maastoinventointeja kehittämällä ja toteuttamalla
- Luontotyypin tai sen lajiston palauttamispotentiaalin arviointi
- Luontotiedon saatavuuden parantaminen Metsään.fi-palvelua kehittämällä

Osaamisen ja käytäntöjen kehittäminen

- Yksityismetsissä sijaitsevien luontotyyppien mukautettujen metsätaloustapojen kehittäminen ja kytkeminen metsänhoidon suosituksiin
- Monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden lisääminen talousmetsissä käsittelymenetelmiä ja toimenpiteiden kohdentamista kehittämällä
- Metsäammattilaisten osaamisen lisääminen kohteiden ja käsittelyvaihtoehtojen tunnistamiseen, ennallistamisen suunnitteluun ja toteutukseen
- Metsänomistajien osaamisen lisääminen luontotyyppien tunnistamiseen ja tilan parantamiseen liittyen

Tuki- ja rahoitusinstrumenttien kehittäminen + Lainsäädännön kehitystarpeet

- Arvokkaiden kohteiden hoidon kannustavuuden lisääminen ja rahoitus- ja tukikeinojen kehittäminen
- Lainsäädännön toimeenpanon vahvistaminen ja kehittämistarpeiden arviointi luontotyyppien turvaamiseksi

Toimenpiteet yksilöitynä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Suojelu

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Metsäluontotyyppien suojele

luonnonsuojelulain 64 § ja 65 § mukaisesti

- **Luontotyypit, joita koskee:** Jalopuumetsät, raviini- ja rinnelehdot, harjumetsien valorinteet
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen
- **Ohjauskeinot:** LSL, Helmi-ohjelma
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen, tehostaminen tarpeen
- **Kuvaus:** LSL-luontotyyppisuojelelun tehostaminen edellyttää inventointeja ja maanomistajien informointia sekä resurssien varaamista hallinnolliseen työhön ja suojelelusta aiheutuvien merkittävien haittojen korvaamiseen. Kohteiden tilaa voidaan parantaa ja ylläpitää Helmi-ohjelmalla.

Metsäluontotyyppien suojelu ML10 § mukaisesti

- **Luontotyytit, joita koskee:** Boreaaliset luonnonmetsät, lehdot, harjumetsien valorinteet
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen
- **Ohjaukeinit:** ML
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen, tehostaminen tarpeen
- **Kuvaus:** ML10-kohteita: rehevät lehtolaikut ja lehtokorvet (lehdot), jyrkänteenalusmetsät, kangasmetsäsaarekkeet ja pienvesien lähiympäristöt (boreaaliset luonnonmetsät), vähätuottoiset ja harvapuustoiset hietikot (harjumetsät). ML-suojelun tehostaminen edellyttää esimerkiksi kohteiden tunnistamisen parantamista ja resursseja. Tulisi paremmin hahmottaa, miten kymppikohteet vastaavat direktiiviluontotyyppien määritelmää.

Metsäluontotyyppien suojelun tehostaminen METSO-ohjelmalla

- **Luontotyytit, joita koskee:** Boreaaliset luonnonmetsät, lehdot, maankohoamisrannikon primäärisukcessiometsät; osin jalopuumetsät, raviini- ja rinnelehdot, vanhat tammimetsät sekä harjumetsät (paahdeympäristöt)
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, pinta-alan palauttaminen
- **Ohjauskeinot:** METSO-ohjelma (LSL, METKA)
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen, riittävyys riippuu METSO:n toteutus-pinta-aloista
- **Kuvaus:** Etenkin boreaalisten luonnonmetsien esiintymien turvaaminen ja palauttaminen METSO-ohjelmaa kohdentamalla (METSO-elinympäristöt: runsaslahopuustoiset kangasmetsät, kalliit ja jyrkänteet, pienvedet). METSO kattaa myös lehdot ja primäärisukcessiometsät (asiantuntija-arvio). Jalopuumetsät, raviini- ja rinnelehdot ja vanhat tammimetsät sisältyvät osin METSO-lehtoihin tai jalopuustoiisiin kangasmetsiin, mutta vaatii tarkennusta (asiantuntija-arvio). METSO kattaa osin myös harjumetsät (paahdeympäristöt).

Luonnonmetsien suojelu valtioneuvoston periaatepäätöksen (vanhat ja luonnontilaiset metsät) mukaisesti

- **Luontotyypit, joita koskee:** Boreaaliset luonnonmetsät
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, hyvän tilan saavuttaminen
- **Ohjauskeinot:** VN:n periaatepäätös
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen, riittävyys riippuu päätöksen volyymista
- **Kuvaus:** Vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojelu VN:n periaatepäätöksen mukaisesti

Luonnonmetsien turvaaminen OECM-alueina Metsähallituksen omalla päätöksellä

- **Luontotyytit, joita koskee:** Boreaaliset luonnonmetsät, myös muut luontotyytit
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, pinta-alan palauttaminen
- **Ohjauskeinot:** MH:n OECM-esitys
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Tarpeellinen toimenpide, jolla tehdään näkyväksi MH:n omalla päätöksellä tekemää luontotyyppien turvaamista ja kytketään se osaksi luonnonmetsien tilan parantamisen tavoitteita
- **Kuvas:** Osana MH yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden täyttämistä, esim. ae-suunnittelun yhteydessä, mm. rajataan luontokohteita Metsähallituksen omalla päätöksellä. Luontokohteet sisältyvät Metsähallituksen OECM-esitykseen. Metsähallituksen OECM-alueet on rajattu tavanomaisen metsätaloustoiminnan ulkopuolelle, mutta niille voidaan kohdentaa luontoarvoja edistäviä ja luonnon monimuotoisuutta lisääviä ennallistamis- ja luonnonhoitotoimenpiteitä. OECM-alueilla voidaan todennäköisesti turvata myös boreaalisia luonnonmetsiä (<10 ha kohteet).

Luontotyyppien turvaaminen OECM-alueina muiden maanomistajien päätöksellä

- **Luontotyytit, joita koskee:** Kaikki luontotyytit
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, pinta-alan palauttaminen
- **Ohjauskeinot:** ?
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:**
- **Kuvaus:** Kannustetaan isoja maanomistajia, kuten metsäyhtiöitä, kuntia ja seurakuntia, suojelemaan luontotyyppejä OECM-alueina osana vastuullisuustavoitteiden toteuttamista.

Luontotyyppien suojelun kattavuuden lisääminen tarvittaessa luonnonsuojeluohjelmilla

- **Luontotyytit, joita koskee:** Boreaaliset luonnonmetsät, lehdot, muut?
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, pinta-alan palauttaminen
- **Ohjauskeinot:** LSL
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Vaihtoehtoinen keino, jonka tarpeellisuutta voidaan arvioida tulevaisuudessa
- **Kuvaus:** Tarvittaessa suojelun kattavuutta voidaan lisätä luonnonsuojeluohjelmien avulla. Valtakunnallisesti merkittävien luonnonarvojen turvaamiseksi voidaan laatia luonnonsuojeluohjelmia, joilla alueita varataan luonnonsuojelutarkoituksiin. Toimenpide voi olla vaihtoehtoinen keino, jonka tarpeellisuutta arvioidaan ennallistamissuunnitelman toimeenpanon edetessä.

Ennallistaminen ja luonnonhoito

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Luontotyyppiesiintymien hoito sekä hoidon piirissä olevan pinta-alan lisääminen

- **Luontotyytit, joita koskee:** Lehdot, harjumetsien valorinteet, boreaaliset luonnonmetsät, jalopuumetsät, raviini- ja rinnelehdot, vanhat tammimetsät, primäärisuksessiometsät
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, hyvän tilan saavuttaminen, pinta-alan palauttaminen
- **Ohjauskeinot:** Helmi-ohjelma, METSO-ohjelma (LSL, METKA)
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen, riittävyys riippuu rahoitustasosta.
- **Kuvaus:** Toimenpiteen tavoitteena on turvata olemassa olevien valtion ja yksityisten luonnonsuojelusuojelualueiden, yksityismaiden ympäristötukikohteiden sekä hoitoa vaativien uhanalaisten metsälajien elinympäristöjen hoito ja ennallistaminen sekä lisätä hoidon piirissä olevaa pinta-alaa.

Luonnonhoito- ja ennallistamistoimet voivat olla esimerkiksi kuusten poistoa ja vesitalouden ennallistamista (lehdot), vieraslajien torjuntaa (lehdot, harjumetsät), puuston poistoa, maanpinnan käsittelyä ja kulotuksia sekä lajiston siirtoistutuksia (harjumetsien valorinteet), ennallistamispoltoja sekä mahdollisesti pienaukotusta ja lahopuun lisäämistä (boreaaliset luonnonmetsät). Toimenpiteitä toteutetaan Helmi- ja METSO-ohjelmilla METKAN ja luonnonsuojelulain tukimuodoilla. Lisäksi Helmi-ohjelmassa voidaan kehittää luonnonhoitomenetelmiä sekä metsäisten elinympäristöjen ennallistamisen ja hoidon vaikuttavuusseurantoja.

Palauttaminen ja ennallistaminen ekologisessa kompensaatiossa ja luonnonarvokaupassa

- **Luontotyypit, joita koskee:** Kaikki
- **Tavoite:** Hyvän tilan saavuttaminen, pinta-alan palauttaminen
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen
- **Kuvaus:** Kannustetaan kuntia ja maankäyttöä muuttavien hankkeiden suunnittelijoita toteuttamaan metsäluontotyyppien palauttamista ja ennallistamista ekologisena kompensationsa ja luonnonarvokauppana.

Kytös metsäindikaattoreihin ja TR5 toimenpiteeseen
Luonnonarvomarkkinoiden kehittäminen.

Kytös lajien elinympäristöjen turvaamiseen

Luontotiedon kehittäminen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Tietopuutteiden paikkaaminen paikkatietotarkasteluja ja maastoinventointeja kehittämällä ja toteuttamalla

- **Luontotyytit, joita koskee:** Kaikki
- **Tavoite:** Hyvän tilan saavuttaminen, heikentymisen estäminen, pinta-alan palauttaminen
- **Ohjauskeinot:** LSL kehittäminen, maankäytön ohjauskeinot (kompensaation toteutus kaavoituksessa ja hankkeissa)
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen
- **Kuvaus:** Luontotyyppikohteiden tilan parantamisen edellytyksenä on kohteiden määrään, sijaintiin ja tilaan liittyvien tietopuutteiden paikkaaminen. Tietopuutteita voidaan paikata esimerkiksi kehittämällä kaukokartoitusmenetelmiä, paikkatietoanalyysijä ja malleja ohjaamaan maastoinventointien toteutusta. Myös maastoinventointien toteuttaminen vaatii resursseja.

Kytös TR5 toimenpiteisiin, SOVA osaksi TR5-arviointeja

Luontotyyppin tai sen lajiston palauttamispotentiaalin arviointi

- **Luontotyyppit, joita koskee:** Harjumetsät (harjulajisto), jalopuumetsät, raviini- ja rinnelehdot, vanhat tammimetsät
- **Tavoite:** Pinta-alan palauttaminen, hyvän tilan saavuttaminen
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen
- **Kuvaus:** Arvioidaan luontotyyppien ja lajiston palauttamispotentiaalia luontotyyppin tilan parantamiseksi.

Toimenpide liittyy periaatteessa kaikkiin luontotyyppeihin

Luontotiedon saatavuuden parantaminen Metsään.fi-palvelua kehittämällä

- **Luontotyytit, joita koskee:** Kaikki talousmetsissä esiintyvät luontotyytit
- **Tavoite:** Hyvän tilan saavuttaminen, heikentymisen estäminen
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen
- **Kuvaus:** Kehitetään Metsään.fi-palvelua metsänomistajien päätöksenteon tueksi. Tarjotaan metsänomistajille palvelun kautta yhdenvertaista tietoa metsäisten luontotyyppien monimuotoisuutta edistävistä toimista, kuten talousmetsälehdon tai paahdeympäristön (harjumetsien lajistokohteet) tilaa parantavista käsittelymenetelmistä, ja kannusteista.

Osaamisen ja käytäntöjen kehittäminen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Yksityismetsissä sijaitsevien luontotyyppien mukautettujen metsätaloustapojen kehittäminen ja kytkeminen metsänhoidon suosituksiin

- **Luontotyypit, joita koskee:** Lehdot, harjumetsät
 - **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, hyvän tilan saavuttaminen
 - **Ohjauskeinot:**
 - **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:**
 - **Kuvaus:** Metsänkäsittelymenetelmiä monipuolistamalla turvataan talousmetsissä esiintyviä luontotyypppejä, kuten talousmetsälehtoja, mm. jatkuvan kasvatuksen, säästöpuumetsätalouden ja luonnonhoitopainotteisen metsänhoidon keinoin. Käytänteiden kehittämiseen liittyy esimerkiksi monipuulajisuuden, puuston rakenteellisen vaihtelun, säästöpuiden määrän ja laadun sekä lahopuuston parempi huomioiminen.
- Kytös metsäindikaattoreihin ja TR5 toimenpiteisiin, esim. metsien uudistamisen ja harvennusten käytäntöjen kehittäminen, metsänkäsittelymenetelmien monipuolistaminen.

Monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden lisääminen talousmetsissä käsittelymenetelmiä ja toimenpiteiden kohdentamista kehittämällä

- **Luontotyypit, joita koskee:** Boreaaliset luonnonmetsät, lehdot, harjumetsät
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, hyvän tilan saavuttaminen
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:**
- **Kuvaus:** Talousmetsien metsänkäsittelyjen käytäntöjen ja toimenpiteiden kohdentamisen kehittäminen monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden lisäämiseksi ja luontotyyppien kytkeytyvyyden parantamiseksi, mm. aluetason suunnittelua hyödyntämällä. Lehtoja, harjumetsiä ja puustoisia soita voidaan tukea esiintymiä ympäröivissä talousmetsissä käsittelymenetelmiä ja -ohjeistuksia kehittämällä. Myös boreaalisia luonnonmetsiä ympäröivissä talousmetsissä voidaan parantaa luonnonmetsien lajiston elinmahdollisuuksia rakennepiirteitä lisäämällä. Toimenpiteeseen liittyy myös kohteiden säästäminen ja jättäminen kokonaan metsätaloustoimien ulkopuolelle (esim. suojavyöhykkeet).

Liittyviä metsäindikaattoreita: eri-ikäisrakenteisten metsien osuus, puuston monilajisuus, yleisten metsälintujen indeksi, kuolleet pystypuut, kuolleet maapuut, metsien kytkeytyneisyys.

Liitytään TR5 metsäryhmän toimenpiteeseen? Kytkös myös kosteikkoryhmään (suot)

Metsäammattilaisten osaamisen lisääminen kohteiden ja käsittelyvaihtoehtojen tunnistamiseen, ennallistamisen suunnitteluun ja toteutukseen

- **Luontotyytit, joita koskee:** Kaikki
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, hyvän tilan saavuttaminen
- **Ohjaukset:** Helmi-ohjelma, LUMO-ohjelmat, Priodiversity LIFE, KMS-hankkeet, MHS, osana eri sektorien ja organisaatioiden järjestämiä koulutuksia/opetusta
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen
- **Kuvaus:** Kohteiden tunnistaminen on tärkeää, jotta hyvässä tilassa olevilla kohteilla ei tehdä toimenpiteitä, jotka voisivat vaarantaa hyvän tilan ja huonossa tilassa oleville kohteille osataan ehdottaa ennallistamistoimenpiteitä. Ennallistamisen suunnitteluun ja toteutukseen tulee löytyä riittävästi osaamista. Tavoitteena parantaa luontotyyppien tunnistamista ja lisätä tilan parantamiseen/turvaamiseen liittyvää osaamista sekä jalkauttaa olemassa olevia toimintatapoja (esim. MHS). Integrointi osaksi metsäalan tutkintokoulutuksia, esim. luonnonhoitokortti ja laajemminkin metsäalan opetuskokonaisuuksia.

Liitytään TR5 metsäryhmän toimenpiteeseen? Kytkös myös kosteikkoryhmään (suot)

Metsänomistajien osaamisen lisääminen luontotyyppien tunnistamiseen ja tilan parantamiseen liittyen

- **Luontotyytit, joita koskee:** Lehdot, harjumetsät (lajistokohteet), boreaaliset luonnonmetsät
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, hyvän tilan saavuttaminen
- **Ohjauskeinot:** Helmi-ohjelma, Priodiversity LIFE, KMS-hankkeet, MHS, osana eri sektorien ja organisaatioiden järjestämiä koulutuksia/opetusta
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen, kytkös mm. Helmi- ja METSO-ohjelmien osaamisen parantamiseen liittyvät tavoitteet
- **Kuvaus:** Lisätään metsänomistajien neuvontaa ja koulutusta liittyen luontotyyppien tunnistamiseen ja tilan parantamiseen.

Liitytään TR5 metsäryhmän toimenpiteeseen? Kytkös myös kosteikkoryhmään (suot)

Tuki- ja rahoitusinstrumenttien kehittäminen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Arvokkaiden kohteiden hoidon kannustavuuden lisääminen ja rahoitus- ja tukikeinojen kehittäminen

- **Luontotyytit, joita koskee:** Kaikki
- **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, hyvän tilan saavuttaminen
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:** Erittäin tarpeellinen, kytkös koko ohjelmatasolle
- **Kuvaus:** METKA-tukijärjestelmän kehittäminen luontotyyppien (esim. lehdot, harjumetsät) hoidon kannustavuuden lisäämiseksi. Luonnonsuojelulain korvaus-, tuki- ja avustuskeinojen kehittäminen. Luonnonarvokaupan ja ekologisen kompensaation kehittäminen luontotyyppien turvaamiseksi (kytkös koko ohjelmatasolle). Verotuksen kehittäminen, esim. verokannusteet, luontotyyppien hoidon kannustavuuden lisäämiseksi lehdoissa ja harjumetsissä. Kannustavuuden parantaminen tuhokohteiden suojelemiseksi.

Liitytään TR5 metsäryhmän toimenpiteeseen Metkan kehittäminen.

Lainsäädännön kehitystarpeet

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Lainsäädännön toimeenpanon vahvistaminen ja kehittämistarpeiden arviointi luontotyyppien turvaamiseksi

- **Luontotyytit, joita koskee:** Kaikki
 - **Tavoite:** Heikentymisen estäminen, hyvän tilan saavuttaminen
 - **Ohjausekeinot:**
 - **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:**
 - **Kuvaus:** Luontotyyppien turvaaminen vaatii lainsäädännön toimeenpanon vahvistamista ja kehittämistarpeiden arviointia ennallistamissuunnitelman toimeenpanon edetessä. Keskeisiä potentiaalisia kehittämiskohteita voivat olla esim.
 - tietynlaisten metsänkäsittelytapojen (esim. talousmetsälehdissä jätettävien säästöpuiden ja lehtipuuosuuden määrä tai ojitusten rajaaminen) sisällyttäminen osaksi esim. metsä- ja vesilakiä
 - porolaidunnukseen liittyvät kysymykset (poronhoitolaki)
 - luontotyyppien hoidon ja ennallistamisen kannustinkeinojen kehittäminen (valtiontuki- ja avustussääntely),
 - luontotyyppien turvaaminen kaavoituksessa (kaavoituslainsäädäntö, kytkös koko ohjelmatasolle)
 - metsätuholain tarkastelu esim. vauriopuiden korjaamisvelvoitteen ja ulkopuolisille alueille aiheutuvien haittojen korvausperiaatteiden osalta metsälain alaisilla kohteilla (esim. OECM-alueet, ML10§-kohteet ja MH luontokohteet).
- Synkronointi ja liittyminen metsäryhmän toimenpiteisiin (kuolleen puun säilyttäminen ja metsälain kehittämistarpeet) sekä tunturiryhmän toimenpiteisiin (alpiinisten luontotyyppien kysymykset).

Seuranta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Luontotyyppien yleismaastoseuranta

- **Luontotyytit, joita koskee:** Kaikki
- **Tavoite:** Tietopuutteiden paikkaaminen, seuranta
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:**
- **Kuvaus:** Luontotyyppikohteiden tilan parantamisen edellytyksenä on kohteiden määrään, sijaintiin ja tilaan liittyvien tietopuutteiden paikkaaminen ja seuranta. Laaja-alaisten luontotyyppien maastoseuranta toteutetaan otospohjaisia seurantamenetelmiä kehittämällä, esim. LYSEK ja VMI. Toimenpide sisältää myös esim. suojelutasoarvioinnissa erittäin tarpeelliseksi koetut kasvillisuusseurannat.

Kaukokartoitukseen perustuva luontotyyppien tunnistaminen, seuranta ja menetelmäkehittäminen

- **Luontotyytit, joita koskee:** Kaikki?
- **Tavoite:** Tietopuutteiden paikkaaminen, seuranta
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:**
- **Kuvaus:** Tunnettujen luontotyyppiesiintymien seuranta kaukokartoitusaineistoista sekä suojelualueiden ulkopuolisten luontotyyppiesiintymien kartoittaminen. Esiintymien seuranta sisältää esim. ympäröivän maankäytön aiheuttamien paineiden (hakkuut) seurantaa että luontotyyppin pinta-alamuutosten seurantaa (umpeenkasvu ym.).

Esiintymien tunnistaminen ja seurannan järjestäminen edellyttää kaukokartoituksen, automaattiseen luokitteluun ja maastoinventointiotantaan perustuvien menetelmien kehittämistä.

VMI:n kehittäminen

- **Luontotyytit, joita koskee:** Puustoiset luontotyytit
- **Tavoite:** Tietopuutteiden paikkaaminen, seuranta
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:**
- **Kuvaus:** Kehitetään VMI:tä vastaamaan paremmin luontotyyppien seurantaa. Esim. luontotyyppien tunnistamiseen ja tilan arviointiin liittyvien täsmennettyjen kriteerien vieminen osaksi VMI:n maastossa kirjattavia muuttujia. Kehitetään VMI:n ja LYSEKin määritelmiä yhteentoimivaan suuntaan.

Luontotyyppien ja lajistokohteiden kohdennettu maastoinventointi ja seuranta

- **Luontotyytit, joita koskee:** Jalopuumetsät, raviini- ja rinnelehdot, vanhat tammimetsät, harjumetsät, lehdot?, muita?
- **Tavoite:** Tietopuutteiden paikkaaminen, seuranta
- **Ohjauskeinot:**
- **Arvio tarpeellisuudesta ja riittävydestä:**
- **Kuvaus:** Kohdennetut maastoinventoinnit ja seuranta sellaisille luontotyypeille ja lajien elinympäristöille, joihin liittyy erityisiä tietopuutteita, jotka tulisi paikata kiireellisesti. Sisältää esim. puutteellisesti tunnettujen pienialaisten luontotyyppien maastoinventoinnit ja kiireellisesti suojeltavien ja uhanalaisten lajien seurannat luontotyyppikohteilla.